C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21rji-305/24 *Prima instanţă:* Judecătoria Soroca sediul Central
Judecător Ghenadie Mîțu

D E C I Z I E
în numele Legii

28 mai 2024
mun.Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,

În componenţa :
Preşedintele completului, judecătorul: Gheorghe Scutelnic
Judecătorii: Oleg Moraru, Viorel Pușcaș

a judecat în *şedinţă de judecată* ***în lipsa părților procesului,*** în ***ordine de recurs***, *recursul* ***directorului Penitenciarului nr.6 Soroca, comisar de justiție,*** **Viorel Țîmbaliuc**, declarat împotriva ***încheierii judecătoriei Soroca sediul Central din 22.03.2024***, în privința ***condamnatului*** **Ixari Maxim**, *născut la *****, dom. *****, deținut în Penitenciarul nr.6 Soroca;*

Termenul examinării cauzei fiind:
1.În prima instanță: 04.07.2024-22.03.2024.
2.În instanța de recurs: 19.04.2024 -28.05.2024.

După expunerea esenței cauzei penale de către judecătorul raportor, ținând cont de materialele prezentate instanței de recurs, pentru expunere asupra recursului, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

Prin ***încheierea Judecătoriei Soroca sediul Central din 22.03.2024***, s-a admis parțial plângerea condamnatului Ixari Maxim împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că Ixari Maxim a fost deținut în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale după cum urmează:

-în Penitenciarul nr.11-Bălți în total 187 zile, dintre care 50 zile în calitate de prevenit (în perioada 15.04.2020-04.06.2020) și 137 zile în calitate de condamnat (în perioada 04.06.2020-05.10.2020, 06.11.2023-20.11.2023);

-în Penitenciarul nr.2-Lipcani în total 275 zile în calitate de condamnat (în perioada 05.10.2020-07.07.2021);

-în Penitenciarul nr.13-Chișinău în total 40 zile în calitate de condamnat, în perioada 07.07.2021-16.08.2021;

-în Penitenciarul nr.6-Soroca în total 919 zile în calitate de condamnat, în perioada 16.08.2021-06.11.2023, 20.11.2023-21.02.2024, 05.03.2024-19.03.2024.

În condițiile art.385 alin.(5) din Codul de procedură penală (în redacția Legii nr.163 din 20.07.2017 (în vigoare 20.12.2017), s-a redus pedeapsa condamnatului Ixari Maxim cu 100 (o sută) zile, în care s-a deținut în calitate de prevenit în Penitenciarul nr.11-Bălți, cu calcularea două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

În condițiile art.473^4 alin.(4) din Codul de procedură penală, s-a redus pedeapsa condamnatului Ixari Maxim cu 220 (două sute douăzeci) zile, pentru perioada de 1100 zile (după rotunjirea în favoarea condamnatului a termenului de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale), în care s-a deținut în calitate de condamnat în Penitenciarul nr.11-Bălți, 13-Chișinău și nr.6-Soroca, cu calcularea două zile de reducere pentru fiecare 10 zile de detenţie.

În condițiile art.473^4 alin.(4) din Codul de procedură penală, s-a redus pedeapsa condamnatului Ixari Maxim cu 28 (douăzeci și opt) zile, pentru perioada de 280 zile, (după rotunjirea în favoarea condamnatului a termenului de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale), în care s-a deținut în calitate de condamnat în Penitenciarul nr.2-Lipcani, cu calcularea o zi de reducere pentru fiecare 10 zile de detenţie.

Termenul pedepsei definitive de 6 (șase) ani închisoare, stabilit lui Ixari Maxim prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Central din 29.11.2022, modificată prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30.01.2023, s-a redus în total cu 348 (trei sute patruzeci și opt) zile.

S-a obligat administraţia instituţiei penitenciare nr.6-Soroca să înlăture condiţiile precare de detenţie în termen de 15 zile, după expirarea căruia, conform prevederilor art.473^4 alin.(3) din Codul de procedură penală, instituţia penitenciară urmează să informeaze instanţa de judecată despre executarea încheierii.

S-au respins cerințele condamnatului Ixari Maxim privind deținerea în Penitenciarul nr.11-Bălți (în perioada 09.01.2018-06.05.2018, 28.05.2018-30.05.2018) în condiții de detenție care, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, din motivul întreruperii termenului depunerii plângerii pe perioada de până la

15.04.2020.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, ***directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, comisar de justiție,*** **Viorel Țîmbaliuc** a atacat-o cu recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii judecătoriei Soroca sediul Central din 22.03.2024.

În motivarea recursului ***recurentul*** invocă, că consideră hotărârea în cauză pasibilă casării.

Recurentul a făcut referire la art.473^4 alin.(1) Cod de procedură penală, indicând că la examinarea plângerii, instanța de fond a apreciat superficial probele prezentate de reprezentantul instituției privind condițiile de detenție în care acesta sa deținut.

Prin raportul prezentat și anexele lui, au fost descrise cu lux de amănunte condițiile care i-au fost asigurate lui Ixari Maxim pe parcursul deținerii în instituția respectivă, care nu pot fi apreciate inumane sau degradante.

Spațiul de 4 m^2 a fost respectat. Au fost asigurate condiții sub aspectul amenajării și dotării celulelor, asigurată iluminarea și ventilarea, asigurate obiecte de igienă și menaj. S-a acordat posibilitatea de aflare în afara celulei de la deșteptare până la stingere. S-a asigurat asistența medicală.

Prin probele prezentate, s-a demonstrat netemeinicia pretențiilor lui.

La aprecierea condițiilor, instanța de judecată s-a ghidat exclusiv de alegațiile declarative ale condamnatului și constatările generale din rapoartele instituțiilor naționale și internaționale în domeniul respectării drepturilor omului.

Atrage atenția, că pe parcursul deținerii în penitenciar, Ixari Maxim nu a înaintat nici o plângere referitor la condițiile de detenție. Și nici în instanțele naționale sau internaționale nu sa adresat cu plângeri pentru constatarea condițiilor în care sa deținut.

În penitenciar, condamnatul Ixari Maxim a fost deținut în loc, unde i-a fost asigurat loc de dormit și obiecte de prima necesitate. Încăperea este iluminată artificial și natural prin geamuri cu vedere la zona locativă. A fost asigurat accesul liber la apa potabilă și blocul sanitar. Rația alimentară a fost diversificată. Condamnatul a beneficiat de posibilitatea de a se deplasa liber pe teritoriul penitenciarului conform programului zilei. S-a permis accesul la terenul de minifotbal, sala de tenis de masa, sala de forță și biserică. Lunar, condamnatul a fost asigurat cu obiecte de toaletă și menaj, accesorii de pat.

În penitenciar funcționează o baie comună cu cabine de duș, cu apă caldă, fiind posibilitatea de a face duș cel puțin o data pe săptămână. Activează o spălătorie, înzestrată cu mașini automate pentru spălarea hainelor. Permanent se efectuează dezinfecția și deratizarea încăperilor. A fost asigurată asistența medicală necesară.

Din probele prezentate rezultă, că lui Ixari Maxim i-au fost asigurate condiții satisfăcătoare, care nu depășesc pragul minim de severitate cerut de art.3 CEDO.

Condamnatului Ixari Maxim i-au fost asigurate condiții corespunzătoare conform standardelor reglementate de legislația execuțional-penală.

În temeiul acestor argumente, consideră plângerea lui Ixari Maxim neîntemeiată.

Procedura de înștiințare în instanța de recurs, prevăzută la art.447 Cod de procedură penală, referitor la fixarea termenului de examinare, examinarea fără prezența părților la proces și dreptul de a depune referință, a fost executată.

Referințe de la părțile procesului penal n-au parvenit.

Verificând temeinicia argumentelor invocate de recurent în raport cu materialele puse la dispoziţia instanţei de recurs, Colegiul penal ajunge la concluzia, că recursul declarat urmează a fi admis ca fondat.

Potrivit ***art.449 alin.(1) pct.2) lit.d) Cod de procedură penală***, *(1) Judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: d) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs.*

Recursul ***directorului Penitenciarului nr.6 Soroca, comisar de justiție,*** **Viorel Țîmbaliuc** a fost înaintat în termen și este fondat.

Colegiul penal reține, că instanța de fond a admis erori judiciare, care nu pot fi corectate de către instanța de recurs.

Legea procesual penală nu are caracter retroactiv, dar se aplică așa cum este în vigoare la momentul examinării plângerii.

Potrivit **art.385 alin.(5) Cod de procedură penală**, *(5) În cazul constatării încălcării drepturilor privind condiţiile de detenţie, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se calculează în felul următor: de la una la două zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. Prevederile art.473^{2} alin.(2)–(2^{5}) şi (5), art.473^{3} alin.(3) şi art.473^{4} alin.(1)–(5^{1}) se aplică în mod corespunzător la examinarea plângerii prevenitului sau a apărătorului acestuia împotriva condiţiilor de detenţie.*

Conform **art.473^{4} alin.(4) Cod de procedură penală**, *(4) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^{2} alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. Instanţa de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru*

apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat.

Deci, instanța de fond urma să aplice aceste prevederi, cum erau în vigoare la 22.03.2024.

Mai mult, instanța de fond urma să raporteze argumentele plîngerii la condițiile din fiecare penitenciar în parte în raport cu norma legală. Or, în penitenciarele nr.11 Bălți, nr.13 Chișinău și nr.6 Soroca sunt diferite condiții de deținere. Mai mult, cu anii ce au trecut, condițiile sau îmbunătățit. Dar, instanța de fond a redus câte 2 zile pentru 10 zile de detenție pentru toate aceste penitenciare.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide, că în prezenta speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate, ceea ce duce la casarea încheierii instanței de fond cu remiterea cauzei la rejudecare, în aceeași instanță de judecată, în alt complet de judecată, deoarece această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Colegiul penal reține, că ținînd seama de dispozițiile art.449 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală, nu poate în instanța de recurs agrava situația condamnatului, indiferent de cine a declarat recursul.

Reieșind din această normă, la moment Colegiul penal nu poate dispune calcularea reducerii pedepsei în detrimentul condamnatului.

La rejudecarea cauzei instanța de fond urmează să se conducă de prevederile art.451 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile legii, asupra aspectelor evidențiate în prezenta decizie, să-și argumenteze clar concluziile sale, ținând cont de motivele casării încheierii atacate și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate de către participanții la proces.

În baza celor expuse, în temeiul art.449 alin.(1) pct.2) lit.d) şi art.417-418 Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul ***directorului Penitenciarului nr.6 Soroca, comisar de justiție,*** **Viorel Țîmbaliuc**, declarat împotriva ***<u>încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 22.03.2024</u>***, în privința ***condamnatului*** **Ixari Maxim**, se admite ca fiind fondat, cu casarea încheierii și remiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele de şedinţe, judecător Gheorghe Scutelnic

Judecători Oleg Moraru

Viorel Pușcaș